

บทที่ 1

บทนำ

ในบทนี้จะกล่าวถึงความเป็นมาที่สำคัญดังต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.3 ขอบเขตการวิจัย
- 1.4 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย
- 1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงนิพนธ์ถึงความสำคัญของการศึกษาไว้ตอนหนึ่งว่า การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน ประโยชน์จากการเข้าเรียนหนังสือจนอ่านออก เขียนได้และมีความรู้พิเศษในสาขาต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับว่ามีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันเป็นการเรียนรู้เพื่อทำหน้าที่หาเลี้ยงชีวิตตนเองและครอบครัว เพื่อช่วยบุคคลอื่น ๆ เป็นส่วนรวม อันเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกคนต่อสังคม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2525)

ด้วยเหตุที่การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม และนำไปสู่ความเจริญในทุกด้าน รัฐจึงถือว่าการจัดการศึกษามีความสำคัญในอันดับสูงยิ่งแห่งกิจการของรัฐที่พึงจัดให้ประชาชนโดยเสมอภาคกัน ซึ่งได้กำหนดหน้าที่และนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ และนโยบายของรัฐบาลทุกสมัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของรัฐบาล ที่จะพัฒนากำลังคนของประเทศ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนา และบริหารประเทศ ประเทศใดมีประชากรที่ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องและทั่วถึงประเทศนั้นก็จะประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนากำลังคนย่อมเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญและกระบวนการพัฒนากำลังคน คือ "กระบวนการทางการศึกษา"

(ขุนทอง, 2527) โดยเฉพาอย่างยิ่งการศึกษาระดับประถมศึกษาซึ่งรัฐจัดเป็นการศึกษาภาคบังคับแก่ประชาชนในชาติแบบให้เปล่า และกระจายอยู่ทุกพื้นที่ในประเทศ เพื่อให้การศึกษาแก่เยาวชนให้มีความรู้ความสามารถพื้นฐาน ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพ

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษาในปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน กล่าวคือ ระดับก่อนประถมศึกษา 13 หน่วยงาน ระดับประถมศึกษา มี 8 หน่วยงาน ในจำนวนหน่วยงานดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีปริมาณและจำนวนนักเรียนในความรับผิดชอบสูงสุด คือ มีโรงเรียนประถมศึกษากระจายอยู่ทุกภูมิภาคในประเทศ จำนวน 31,394 โรงเรียน มีนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 891,557 คน หรือประมาณร้อยละ 60 ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาทั้งหมด มีนักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 5,854,381 คน หรือประมาณร้อยละ 84 ของนักเรียนประถมศึกษาทั้งหมด ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานสำคัญของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชากรของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเทียบเท่ากรมในกระทรวงศึกษาธิการ และรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดการศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินี้เคยอยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งให้การสนับสนุนด้านวิชาการ แต่มีปัญหาในด้านการบริหารและการสนับสนุนด้านวิชาการ จึงโอนไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2523 โดยมีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ซึ่งกระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ เป็นหน่วยงานอยู่ภายใต้การควบคุมดูแล

การบริหารงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดระบบการบริหารที่แตกต่างจากหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ โดยจัดการบริหารแบบองค์บุคคล ซึ่งเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในหน่วยงาน และผู้มีความรู้ ความสามารถภายนอกหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดการศึกษา คณะบุคคลดังกล่าวเข้ามาโดยการเลือกตั้งและการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีหน่วยงานในสังกัดกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีบุคลากรตลอดจนงบประมาณและสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การจัดการศึกษาส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนและประชาชนภายในประเทศ พร้อมทั้งให้เกิดความเสมอภาคต่อประชาชนทุกคน และทุกหมู่เหล่าอย่างทั่วถึง และสนองต่อนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ความต้องการของสังคมและแผนการศึกษาแห่งชาติ 2535 ซึ่งได้ระบุถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจนว่า "การสร้างความสำเร็จของงานทางปัญญา ความคิดจิตใจ และคุณธรรมของบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นเป้าหมายสำคัญ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลระหว่างความเจริญทางจิตใจกับความเจริญด้านวัตถุ และความเติบโตทางเศรษฐกิจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535)

การดำเนินงานโดยองค์คณะบุคคล ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 จากเจตนารมณ์ได้กล่าวไว้ว่า โดยเป็นการสมควรจัดระบบบริหารการประถมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประถมศึกษา และมีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เป็นผู้รับนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติ และประสานงานให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการบริหารการศึกษาของประเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532)

เกษม (2532) อติตริฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวไว้ว่า "การบริหารงานในรูปคณะกรรมการนั้น จะเห็นได้ว่า ในโครงสร้างตั้งแต่ระดับชาติ ลงมาดำเนินการในรูปกรรมการทั้งสิ้น ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนข้าราชการครู ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นลักษณะใหม่ เมื่อพิจารณาแล้วสำหรับการบริหารการประถมศึกษา นั้นไม่มีรูปแบบใดจะดีไปกว่ารูปแบบ กรรมการ การบริหารโดยคณะกรรมการอาจไม่สะดวก ไม่คล่องตัว ไม่เด็ดขาด แต่ ในเมื่อสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาการศึกษาของบ้านเราได้มาถึงจุด นี้แล้ว ก็คงไม่มีรูปแบบใดเหมาะสมไปกว่าการบริหารในรูปแบบกรรมการเพราะเหตุผลต่อไปนี้

ประการแรก ต้องยอมรับว่า การศึกษานั้นเป็นเรื่องที่ต้องเปิดให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ซึ่งเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน ภาระในด้านการศึกษานั้นเป็นเรื่องใหญ่มากแม้แต่รัฐบาลเองก็รับไม่ไหว จึงควรให้ท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทร่วมในเรื่องนี้ด้วย

ประการที่สอง การศึกษาเป็นการลงทุนอย่างมหาศาล เมื่อลงทุนไปแล้วก็ควรจะต้องอย่างมีประสิทธิภาพ คัดมา ในการควบคุมคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือของหลายฝ่ายเข้ามารับผิดชอบ ไม่มีทางอื่นใดดีไปกว่านี้อีกแล้ว

ประการที่สาม การมีส่วนร่วมและการบริหารโดยคณะกรรมการนั้น ได้ก่อความรู้สึกเกี่ยวกับผู้แทนข้าราชการครูเนื่องจากเป็นของใหม่ จึงอาจมองอย่างมีอคติได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การบริหารการจัดการศึกษานั้น แม้จะมีการจัดระบบบริหารไว้ดีเพียงใด หากบุคลากรที่รับผิดชอบในด้านการบริหาร การดำเนินการไม่มีคุณภาพ ไม่มีคุณธรรม ขาดความรู้ ความสามารถและความจริงใจแล้ว ระบบที่ดีอยู่แล้วก็คงไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใด ๆ ได้ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้น การบริหารงานทั้ง 4 ระดับได้แก่ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอและระดับกลุ่มโรงเรียน ได้จัดระบบการบริหารโดยคณะกรรมการ และคณะกรรมการแต่ละคณะ มีบทบาทอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ซึ่งเป็นบทบาทอำนาจในการกำหนดนโยบาย

เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการที่หน่วยงานกำหนดเอาไว้ รวมไปถึงการดูแลการจัดการ การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ขวัญกำลังใจ บุคลากรในหน่วยงานเกิดความพึงพอใจต่อภารกิจหน้าที่และเกิดความรับผิดชอบ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแก่เยาวชนของชาติ

สำหรับกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งจากข้าราชการครูในระดับต่าง ๆ นั้น เป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากคณะครูให้เข้าไปเป็นตัวแทนที่จะนำเอาปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา นำไปเสนอแนะหาแนวทาง แก้ไขในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้อง ได้ตัวแทน และคณะกรรมการที่มีความรู้ ความเข้าใจในด้านการจัดการศึกษา มี คุณธรรม และมีความจริงใจรับผิดชอบต่อภารกิจหน้าที่ เพื่อดูแลการจัดการศึกษาให้ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพร้อมที่จะอำนวยความสะดวก และแก้ปัญหา ต่าง ๆ ได้โดยทันที

การศึกษาในเรื่องนี้ เพื่อที่จะทราบความต้องการของข้าราชการครูและ ผู้เกี่ยวข้องในด้านคุณสมบัติ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ที่จะเป็นผู้แทนข้าราชการครู และพฤติกรรมการทำงานของผู้แทนข้าราชการครู ทั้งในด้านภารกิจของผู้แทน ข้าราชการครู และภารกิจในหน้าที่งานประจำ เพื่อจะเป็นข้อเสนอแนะและแนวทาง แก่บุคคลที่จะเข้าไปเป็นผู้แทนข้าราชการครูได้ตระหนักและถือเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติ หน้าที่ในฐานะผู้แทนข้าราชการครู ตามที่ข้าราชการครูต้องการและจะทำให้การ เลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในแต่ละครั้ง ได้ผู้แทนข้าราชการครูที่มีคุณสมบัติ และ คุณลักษณะที่ครูต้องการ นอกจากนั้นจะเป็นการส่งเสริมให้ระบบบริหารที่ดีอยู่แล้ว ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะบุคคลที่เข้าไปรับผิดชอบในระบบบริหารเป็นคนดี มีความรู้ความ สามารถ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและของพวกพ้องบริวาร ที่เลือกตนเข้าไปเป็นตัวแทน สิ่งสำคัญที่สุดคือความยุติธรรมและการบริหารงานที่ยึด ระบบคุณธรรมของคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ จะก่อให้เกิดขวัญ กำลังใจต่อ บุคลากรในหน่วยงานได้มากยิ่งขึ้น และจะส่งเสริมให้บุคคลและหน่วยงานดำเนินงาน เพื่อส่วนรวมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหาร และการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในรูปแบบปัจจุบัน ซึ่งได้ดำเนินการมาหลายปีแล้ว ก็ยังถือว่าเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพร้อมทั้งความสำเร็จก็เกิดขึ้นควบคู่กันไป จากการดำเนินงานที่ผ่านมาปรากฏว่า หลายฝ่ายยอมรับว่าเป็นระบบบริหารที่มีประโยชน์มีคุณค่าต่อการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาอย่างมาก แต่จากการวิจัยและผลการประชุมสัมมนาของผู้เกี่ยวข้อง พบปัญหาอุปสรรคสรุปได้ดังนี้

1) ความไม่เข้าใจในบทบาท อำนาจ และหน้าที่ของสำนักงานและคณะกรรมการ จนทำให้เกิดการก้าวท้าวหน้าที่ซึ่งกันและกัน เช่น

(1) สำนักงานเป็นผู้มีหน้าที่เสนอเรื่อง เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา แต่บางครั้งกรรมการเป็นผู้เสนอด้วยตนเอง

(2) สำนักงานเสนอเรื่องที่ไม่ใช่หน้าที่ของคณะกรรมการให้พิจารณา

(3) คณะกรรมการนำหน้าที่ของสำนักงานมาปฏิบัติเอง

2) กรรมการบางคนใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง

3) การพิจารณาและการตัดสินใจของคณะกรรมการลืมนึกถึงประโยชน์ของนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับ ทำให้การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคลไม่ส่งผลต่อนักเรียนเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532)

จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารการประถมศึกษาในระดับอำเภอ ต้องการศึกษเกี่ยวกับการบริหารโดยคณะกรรมการ โดยศึกษาเฉพาะผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู พร้อมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เพื่อนำเสนอผลการวิจัยต่อสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงการบริหารโดยคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
- 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานจริง และพฤติกรรมที่คาดหวังของผู้แทนข้าราชการครู ในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
- 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้แทนข้าราชการครู กรรมการการประถมศึกษาอำเภอโดยตำแหน่ง หัวหน้างานการเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้แทนข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้แทนข้าราชการครู ในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งเป็นความหมายของศัพท์บางคำที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

- 1) ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับเลือกเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ จากกลุ่มโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนละ 1 คน

2) ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ หมายถึง ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับเลือกเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ กลุ่มโรงเรียนละ 1 คน

✓ 3) คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ประกอบด้วย นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ผู้แทนข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนละ 1 คน และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดอุดรธานี

✓ 4) คณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ หมายถึง คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ประกอบด้วย ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ผู้แทนข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนละ 1 คน และหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ในจังหวัดอุดรธานี

5) ผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง หัวหน้างานการเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

6) ประธานกลุ่มโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเลือกจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนให้เป็นประธานกลุ่มโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนละ 1 คน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

7) ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

8) ครู อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครู ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

9) กรรมการโดยตำแหน่ง หมายถึง นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดอุดรธานี

6 10) นวัตกรรมการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติงานหรือการแสดงออกของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีประสิทธิภาพ

11) **คุณลักษณะที่พึงประสงค์** หมายถึง ลักษณะที่พึงแสดงออกถึงการเป็นผู้แทนข้าราชการครูที่ดี 16 ด้าน ประกอบด้วย ความใฝ่รู้ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเองกล้าพูดกล้าทำ มีสุขภาพจิตดี ความประพฤติทางศีลธรรมจริยธรรม ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความมีเหตุผล อารมณ์หนักแน่นมั่นคง ความมีฐานะทางเศรษฐกิจ การมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การเป็นผู้นำ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

12) **พฤติกรรมกรรมการประชุม** หมายถึง การปฏิบัติงานหรือแสดงออกการมีส่วนร่วม การแสดงความคิดเห็นในการประชุมของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

13) **พฤติกรรมที่เป็นจริง** หมายถึง การปฏิบัติงานหรือการแสดงออกของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่ได้ปฏิบัติมา

14) **พฤติกรรมที่คาดหวัง** หมายถึงความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมการทำงานในหน้าที่และพฤติกรรมการประชุมของผู้แทนข้าราชการครูว่าควรแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด โดยไม่คำนึงถึงความเป็นจริงว่าผู้แทนข้าราชการครูได้ปฏิบัติอยู่หรือไม่

๑ ๑๕) อักษรย่อที่ใช้

สพช. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สพจ. หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

สพอ. หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

สปก. หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

กพช. หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กพจ. หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

กพอ. หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

กปก. หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

หน.ปอ. หมายถึง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

หน.ปก. หมายถึง หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

ศช.อ. หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1) ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้ทราบ และตระหนักในบทบาทตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นความต้องการของ ข้าราชการครู

2) ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ เพื่อทำหน้าที่ของผู้แทนข้าราชการครูอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ผลการวิจัยจะเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงระบบการบริหารโดยองค์ คณะบุคคลในระดับต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น